

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobkyně M. D., zastoupené JUDr. Bohumilem Růnou, advokátem se sídlem Kamlerova 795, Říčany u Prahy, proti žalovanému Krajskému úřadu Středočeského kraje, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 19. května 2011, sp. zn. SZ_091710/2011/KUSK/2, čj. 091710/2011/KUSK,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Dne 23. března 2011 vyslovil Obecní úřad Vranov podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, že cesta (účelová komunikace) ležící na pozemcích žalobkyně a blíže popsaná ve výroku je veřejná. Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí zamítl žalovaný dne 19. května 2011 a rozhodnutí orgánu prvního stupně potvrdil.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného namítla žalobkyně, že obecní úřad pochybil již při doručování, neboť vůbec nedoručil své rozhodnutí zástupci žalobkyně; k rozhodnutí nebyl připojen ani mapový podklad. Pozemky ve vlastnictví žalobkyně, které mají být účelovou komunikací, jsou značného rozsahu a není zřejmé, kde přesně je na nich tvrzená komunikace umístěna. Nerespektuje se ani to, že označené části pozemků jsou nezbytné pro podnikání žalobkyně – chov koní. Nevyřešená zůstává i otázka podjatosti; takzvané rozhodnutí ředitele krajského úřadu je účelové a nemá oporu v zákoně.

Správní orgány vůbec nezkoumaly, zda existuje výslovný (třeba svědecky doložený ústní) souhlas minulého nebo současného vlastníka s užíváním cesty pro dopravní potřebu.

Nezjišťovaly, jak došlo k posunutí cesty na pozemky žalobkyně – letecké snímky totiž jednoznačně prokazují její existenci na stávajícím pozemku č. par. 2053/2 v k. ú. Vranov (který patří obci Vranov, je však zabrán plotem manželů L.). Není vyloučeno, že cesta byla posunuta v důsledku zvůle při kolektivizaci, proti které se tehdejší vlastník nemohl bránit. Průjezd přes pozemky žalobkyně není možný již od roku 2007; to, že se někdo chce dostávat ke svým pozemkům jinak než doposud, nesvědčí o nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřebě. Žalobkyně doložila, že je možný přístup po pozemku č. par. 2053/2; tím se však správní orgány nezabývaly. Žalobkyně proto navrhla, aby soud zrušil napadené rozhodnutí i rozhodnutí obecního úřadu a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na svých závěrech z napadeného rozhodnutí a navrhl, aby žaloba byla zamítnuta. Hranice účelové pozemní komunikace jsou v terénu dostatečně zřetelné a jsou dostatečně určité popsány ve výroku rozhodnutí. Námitku podjatosti vnesla žalobkyně pouze v obecné rovině, a navíc v jiném řízení; rozhodnuto o ní však bylo.

Žalobkyně podala repliku, v níž vyjádřila nesouhlas s tvrzeními žalovaného.

Žaloba není důvodná.

Při doručování svého rozhodnutí obecní úřad skutečně pochybil, toto pochybení však nijak nezkrátilo žalobkyni na právech. Obecní úřad doručoval dne 30. března 2011 do datové schránky veřejné obchodní společnosti HRABA & CONSORTES „*k rukám JUDr. B. R.*“, místo aby doručoval přímo do datové schránky advokáta JUDr. B. R. Adresát (veřejná obchodní společnost) si podle doručky vyzvedl datovou zprávu dne 31. března 2011; odvolání proti rozhodnutí obecního úřadu, které v zastoupení žalobkyně podal JUDr. B. R., pak bylo doručeno obecnímu úřadu dne 15. dubna 2011, tj. v zachované patnáctidenní lhůtě pro podání odvolání podle § 83 odst. 1 správního řádu. Advokát ve svém odvolání výslovně uvedl, že se dozvěděl o vydání rozhodnutí ve věci veřejně přístupné účelové komunikace a o jeho obsahu; nejsou tu tedy žádné pochyby o tom, že by proti rozhodnutí nemohl vznést včasné a kvalifikované námitky (a ze spisu je zřejmé, že tak učinil).

Umístění komunikace je detailně popsáno ve výroku (okolními pozemky či domy, polohou plotů a břehu potoka) a to, že k rozhodnutí nebyl připojen mapový podklad, nepovažuje soud za vadu. Ani žalobkyně nepopírala, že v terénu je komunikace patrná: pouze se domnívá, že původně (před několika desítkami let) komunikace vedla o něco výše – dále od břehu potoka. S tímto tvrzením není třeba polemizovat; pro rozhodnutí podle § 7 zákona o pozemních komunikacích je však rozhodný aktuální stav, nikoli historická situace. Stejně tak na zodpovězení otázky, zda je existující účelová komunikace veřejně přístupná či nikoli, nemá žádný vliv, že žalobkyně chová na svých pozemcích koně a pro její podnikatelský záměr by bylo výhodnější, aby tu veřejně přístupná účelová komunikace nebyla.

Soud nesouhlasí s tím, že by ve věci nebyla vyřešena námitka podjatosti. Jak sama žalobkyně uvedla v žalobě, nejde tu o první řízení vedené ve věci přístupu na dotčenou účelovou komunikaci. Již dříve (v roce 2008 a 2009) bylo vedeno řízení ve věci odstranění překážky na pozemcích žalobkyně. V průběhu tohoto řízení vnesla žalobkyně podle vlastního tvrzení námitku podjatosti vůči obecnímu úřadu i vůči odboru dopravy krajského úřadu (při místním šetření dne 7. července 2009 a v podání ze dne 11. září 2009); podle odůvodnění napadeného rozhodnutí (které v této souvislosti žalobkyně nezpochybnila) byla námitka podjatosti zamítnuta dne 20. října 2009. Toto dřívější řízení však již bylo skončeno a nynější řízení bylo zahájeno k žádosti J. Š. ze dne 23. listopadu 2010.

Ve svém odvolání proti rozhodnutí obecního úřadu ze dne 23. března 2011 žalobkyně citovala (doslovně, v uvozovkách) svou námitku podjatosti z roku 2009 (třetí odstavec od konce odvolání). V následujícím odstavci odvolání uvedla, že zástupci odboru dopravy krajského úřadu zjevně vystupovali v zájmu starousedlíků, a ne v zájmu „náplavy“ (tedy žalobkyně): tvrdili totiž, že když jde o zábor komunikace, kterou žalobkyně zdědila po předchozím majiteli, nelze pozemek vydržet, naopak když manželé L. neoprávněně zabrali pozemek komunikace, je to v pořádku. Podjatost tohoto přístupu je podle ní zřejmá.

Podle soudu nebyla – na rozdíl od předchozího řízení ve věci odstranění překážky z komunikace – v nyní přezkoumávaném řízení (zahájeném dne 23. listopadu 2010) formulována námitka podjatosti, o které by žalovaný měl rozhodovat samostatným usnesením. Ostatně z posledně citovaného odstavce (z užitého minulého času) je zřejmé, že žalobkyně se tu vrací k přístupu krajského úřadu v předchozím řízení, a tedy k námitce vznesené v předchozím řízení. Žalovaný tedy nepochybil, pokud v odůvodnění svého rozhodnutí pouze odkázal na to, že tato dřívější námitka podjatosti byla zamítnuta.

Soud k tomu dodává, že ani kdyby měl považovat ony dva probírané odstavce (druhý a třetí odstavec od konce odvolání žalobkyně) za novou námitku podjatosti, nemohl by považovat skutečnost, že o ní nebylo formálně samostatně rozhodnuto, za vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Obsah této „námitky“ je dílem neupřesněným subjektivním soudem (úřad straní starousedlíkům v neprospěch „náplavy“), dílem se tu projevuje nepochopení samotné věcné sporné otázky. Úřad v této věci vůbec neřešil, zda L. nebo žalobkyně mohli vydržet pozemky, které využívají pro svou potřebu, ani nevyjádřil názor, že zabrání části cizího pozemku ze strany L. je v pořádku (naopak uvedl, že tato otázka se bude případně řešit v řízení jiném; i kdyby se tak posléze nestalo, nemůže to mít žádný vliv na zákonnost rozhodnutí v této věci). Předmětem řízení byla otázka, zda na pozemcích žalobkyně leží veřejně přístupná účelová komunikace; tato skutečnost byla v řízení prokázána, jak to ve svém rozhodnutí podrobně popsal obecní úřad a potvrdil (byť poměrně obecně) i žalovaný. V tomto typu řízení úřad nezkoumá, jaké děje a jaká jednání v minulosti vedla k tomu, že se cesta vytvořila právě v takovém, a ne v jiném, tvaru a umístění: zajímá jej pouze současný objektivně a dlouhodobě existující stav.

Souhlas minulého vlastníka byl v řízení doložen svědecky, jakkoli s tím žalobkyně nesouhlasí. Všichni svědci svorně vypověděli, že kam jejich paměť sahá, užívala se pro přístup k okolním nemovitostem právě cesta ležící na pozemcích žalobkyně. Obecní úřad připustil, že v ještě hlubší minulosti ležela cesta mírně stranou od cesty současné; protože však manželé L. v 60. letech zabrali část obecního pozemku na konci původní cesty (připojili si ji ke své zahradě, kterou pak i takto oplotili), začali majitelé okolních nemovitostí používat cestu novou ležící v poloze, kterou specifikoval obecní úřad ve výroku svého rozhodnutí. Takto se cesta používá již několik desítek let. To, že si L. zabrali část cesty již v 60. letech, ostatně říká i sama žalobkyně, a tím potvrzuje, že od té doby se jezdilo přes pozemky, které nyní vlastní ona. Pokud se takovému užívání nebránil její právní předchůdce, vznikla tu veřejně přístupná účelová komunikace a žalobkyně jako nový vlastník pozemků na tom nemůže nic změnit.

Nutná a ničím nenahraditelná komunikační potřeba byla prokázána svědeckou výpovědí žadatele J. Š. Ten uvedl, že žalobkyně mu na žádost umožňuje přístup k jeho nemovitostem; pokud by tento přístup nebyl možný, musel by jezdit přes Mačovice po pozemku p. č. 2063 a dále po soukromých pozemcích Agro Přestavky, to ovšem pouze po sklizni. Z toho je zřejmé, že v době před sklizní by se J. Š. ke svým nemovitostem nedostal (neměl by přitom jistotu, že žalobkyně mu vždy umožní potřebný přístup), a tato komunikační potřeba je tedy

nenahraditelná. Postačuje přitom, aby tento znak byl splněn třeba i u jediného vlastníka, viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. listopadu 2015, čj. 6 As 213/2015-14; zároveň je třeba, aby vlastník v minulosti trpěl užíváním cesty ze strany veřejnosti, což svědci také potvrdili a žalobkyně nevyvrátila.

To, že žalobkyně podle vlastního tvrzení umístila na pozemek překážku již v roce 2007 a od této doby není průjezd možný, nemůže přivodit zánik veřejně přístupné účelové komunikace, pokud vlastník (bývalý) konkludentně souhlasil s veřejným užíváním cesty, tato cesta veřejně užívána byla a zároveň trvá nutná komunikační potřeba. Ze spisu je zřejmé, že problémy způsobené překážkou byly řešeny již v letech 2008 – 2009 v jiném řízení a znovu pak v řízení nyníjším v letech 2010 – 2011; nelze tedy tvrdit, že by uživatelé okolních nemovitostí vzali překážku mlčky na vědomí, nijak se jejímu umístění nebránili, a tím vlastně dávali najevo, že cestu nepotřebují a využívat nehodlají. Uživateli J. Š., u nějž je dána nutná komunikační potřeba, pak nevznikly zásadní problémy s přístupem jen proto, že se zřejmě dosud vždy se žalobkyní dohodl; tato dohoda je však jen jakýmsi náhradním řešením a sama o sobě nemůže přivodit zánik statusu veřejně přístupné účelové komunikace.

Přístup po pozemku p. č. 2053/2 možný není, protože kdyby cesta vedla po tomto pozemku, na svém konci by narazila na již zmíněný plot zahrady manželů L. To, že plot by podle všeho správně neměl být umístěn takto, ale jinak – resp. že zahrada L. neprávem zabírá i část obecního pozemku – je otázka jiná, kterou se úřad v tomto řízení nemůže zabývat. Pokud proti umístění plotu a na to navazujícímu posunutí cesty o něco níže neprotestoval v 60. letech tehdejší vlastník pozemků žalobkyně, nemohou současné výhrady žalobkyně na umístění cesty nic změnit.

Konečně o tom, že by byl pozemek zabrán při kolektivizaci, že by nad ním předchozí vlastníci neměli moc, a nemohli se tedy bránit posunutí cesty v 60. letech, spis neříká nic a žalobkyně to nijak nedokládá.

Žalobkyně se svými námitkami tedy neuspěla; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalované pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 9. března 2016

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková